

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Natales Sanctorvm Belgii, & eorundem Chronica Recapitulatio

Molanus, Johannes

Dvaci, 1616

Octauo die Octobris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9477

Octobris 2.

NATALES

Christi lucifluam Iesu transmigrat in aulam.

Prænitet Octobris quando lux tertia mensis.

Annus depositionis marmoreo eius sepulcro
inscriptus est nongentesimus quinquagesimus
octauus: subleuationis in feretrum millesimus
centesimus trigessimus primus, sub Gontero abba-
te, cuius iussu edita sancti abbaris historia est con-
scripta.

Tomus 5.
sup. 4.

a. De hoc Meyerus anno 937. 940. & 959.

Octauo die Octobris.

1°. De sancto Amore confessore Belisæ.

Ex Egeberto, & aliunde.

IN Belisæ monasterio, depositio S. AMORIS
diaconi & confessoris. Qui natione Aquita-
nus fines Brabantia, quæ nuper Lotharingia vo-
cata cognoscitur, sua sanctissima prædicatione
& conuersatione fœcundauit. Multo tempore
ad sepulcrum sancti Seruatij Domino seruiuit, &
tandem post laudabilem & miraculis claram vi-
tam, quieuit Belisæ: vbi extra muros in Canoni-
carum collegio, quod dicit *Munster Bilsen*, præci-
puo colitur honore, potissimum in natalitio die.
Pauca tantum de eo exstant, vt etiam ex Egeber-
to diacono constare potest, qui vitam eius cona-
tus est colligere. Ex quo superioribus addatur
vitarum sanctum eleuatum esse per visionem Hil-
dæ vxoris Odolfi. Sæpe enim deuotus fœmineus
sexus, vt primo meruit videre Christum resur-
gentem, ita Sanctorum eleuationibus primò est
cooperatus.

Egebertus
in manu. scri.
Leodij, Af-
fugenij, &
alibi.

Fuit & alius eius nominis sanctus, primus abbas Amar-
bachij, discipulus sancti Pirminij quem Alemannia cele-
brat. Est

brat. Est autem Belisia sub episcopo Leodiensi, oppidum Hasbania, quæ antiquitus fuit Comitatus in Brabantia, & nunc ex parte eidem subiaceret.

2°. *De sancto Badilone, abbate Luthosa.*

Pleraque ex responso domini Ioannis Fromontij Decani Lurosonæ ecclesie.

Eodem die, festum sancti BADILONIS abbatis, de quo canitur Luthosæ,

Abbas huius ecclesie,

Vitam ducens iustitiæ,

Quondam fuit Badilo.

Notanda sunt etiam verba Chronographi Cameracensis ad Gerardum primum. *Est, inquit, monasterium Canoniorum in honore Apostolorum Petri & Pauli, in vico qui dicitur Luthosa, quod construxit B. Amandus: & est diues abbatia. Vbi vir Dei venerabilis Badilo requiescit.* Ex quibus verbis constat ibi diu monasticam aut Canonicam viguisse disciplinam, & beatum Amandum prima iecisse ecclesie fundamenta. Secundus autem loci fundator est Dominus Gerardus de *Roussillon*, Burgundia Comes, qui cum Carolo Martello claruit. Is prole destitutus varia fundauit & dotauit monasteria, inter quæ eminent Vizeliacum & Luthosa. Caterum cum Saraceni metropolim Aquensem contaminassent, dictus Gerardus, & Heudo abbas monachum suum Badilonem vitæ sanctimonia conspicuum Aquas miserunt, vt quæ-

*Vincentius
Belsuacensis
lib. 23. ca-*

pit. 152.

*Sigebertus
anno 745.*

*Guisius lib.
11. c. 20.*

reret sanctæ Magdalena reliquias, easque Vizeliacum adferret. Itaque sacras reliquias inter ruderia inuenit in mausoleo, cuius sculptura vitam sanctæ Magdalena artificiosè continebat, quinquennali tamen lustro ibi mansit in reparandis sacris locis assiduus laborator. Quo tem-

Octobris 8.

N A T A L E S

pore euoluto, post orationum & ieiuniorum præsidium, mausoleum piè violauit, & corpus sanctæ Magdalenæ integrum ac mirè fragrans Vizeliacum transtulit, eiusque brachij partem Lutosanis attulit. Natalem celebrant Lutosani die 8. octobris, & corpus à duobus Canonicis in processione defertur. Vigeliaci autem creditur esse brachium sancti Badilonis, quo multi à dæmone correpti confluent, & inde liberati redeunt.

Porro Lutosa duobus milliaribus distat ab Atho in dicecesi Cameracensi: estque in numero ciuitatum Hānoniæ, sed mœnibus caret, & per bella ac conflagrationem ferè in pagum est redacta. Præbendarum autem collatio spectat ad primum domus Angianæ, qui nunc est rex Nauarræ. Vizeliacum porrò apud Burgundos valdè est celebratum, quando inibi Ludouicus rex cum multis regni sui proceribus, beato Bernardo prædicante, Crucem contra Saracenos suscipiebat.

3°. De S. Ragenfrede, abbatissa Dononij.

Ex officio Dononij, literis Gerardi Busai Canonici Xantensis, & Matthiæ Hostesij, Pastoris Calcarie.

A Pud Dononium, solennitas sanctæ R A G E N F R E D I S virginis. Hæc patrem habuit beatum Aldebertum, Comitem Austrouandix, & matrem sanctam Reginam, neptem regis Pipini. Fundarunt autem Regenfredi filix ex rebus sui iuris cellam seu monasterium Dononij ad Scaldim, in quo beata virgo præfuit; & dignitatē naturæ originis, morum honestate & sanctorum operū claritate nobilitauit. Est autem secunda die Septembris eleuata, cooperante, vt alibi scripsimus, beata Aua virgine. Habet & tertium festum relationis tertio Iduum Iunij. Cùm enim clerici quidam

Die 19. Aprilis.

quidam propter ecclesiam crebrescentibus bellis desolatam, feretrum virginis circumferrent, corpus sanctum centum & decem libris vendiderunt Comiti Noui castri super Ysam in Francia, & cum vacuo feretro domum redierunt. Quod demum multo post est perceptum, cum abbatissa per Nouum castrum Remos equitaret. Mane enim cum apud Comitissam Noui castri pernoctasset, psalterium ibi inuenit, ex quo Litanias legit, & nomen sanctæ Ragenfredis quod minio inscriptum erat, nimio dilectionis osculo venerabatur. Aduertit id Comitissa, quæ osculi causam petijt: respondit illa, se inuenisse nomen sanctæ Ragenfredis, cuius præsentia in suo monasterio multas miserationes sibi & alijs exhibet. Tunc Comitissa totam historiam rei actæ cœpit explicare: abbatissa autem auditis fortiter resistebat: sed Emmia monialis ætate maturior, quæ de repetendo corpore cogitabat, cubito silentium inuebat. Itaque domum redeuntes, feretri inspectione se tanto thesauro orbatas certius cognouerunt. Sed in doloris angustia solatium quæserunt, & opera potissimum duorum clericorum, thesaurum suum, maiora videlicet virginis ossa, recuperarunt. Postmodum Emmia ingeniose etiam minora ossa ex Nouo-castro obtinuit, eademque impetrauit ab Abbatissa nouum feretrum quod medium fuit inter Regiam matrem, & sanctam Auam. Natalem celebrat etiam Cameracensis diœcesis nouem lectionibus, etsi in Atrebatensi quiescat diœcesi, similiter Xantense Collegium in Clinia. Siquidem Dononiensis ecclesia in pago Honepelleni, cuius est patrona, multa bona habuit, & ædes monasterio similes.

Quæ

*Ex lectis-
nib. in dis-
relationis.*

Octobris 8.

NATALES

Capitulo Xantensi vendita sunt, yt patet ex copia litterarum quam subnecto: Vniuersis paginam hanc visuris Ensilia. Dononiensis ecclesie abbatissa, & eiusdem loci conuentus, Atrebatensis diocesis, salutem in Domino. Notum facimus vniuersis, quod nos bona nostra de Honepele, & de Husen, cum omnibus suis atinentijs, terris, agris, pascuis, pratis, hominibus, nemoribus, vineis, & cum omnibus suis iuribus, ecclesie Xantensi vendidimus. Quam pecuniam profitemur nos recepisse ad plenum, & ipsam pecuniam ad utilitatem ecclesie nostre totaliter esse conuersam. Et predictorum bonorum dominium, quod nostra habebat ecclesia, in dictam ecclesiam Xantensem vnanimi consensu transtulimus, & in veram ac corporalem possessionem misimus, & hoc est factum de licentia & consensu diocesani nostri, Vuarandiam legalem super premissis prestitura. In cuius rei testimonium presentes literas sigillorum nostrorum munimine, videlicet sigillo meo ego Ensilia abbatissa, & Conuentus sigillo Capituli, fecimus roborari. Actum anno millesimo ducentesimo quadragesimo. In circumferentia sigilli Conuentus, quod sericis filis appendet, expresse & perfecte legitur, sigillum sancte Ragenfredis virginis, Colligunt autem Cliuenses ex nonnullis monumentis ecclesias suas, Embrica, Resa, in Houepell, sub patrocinio beate Aldegundis, sancti Dentlini, sancte Ragenfredis, olim a religiosis Francis fuisse edificatas, vel dotatas, quibus summo studio fuit tunc temporis Christianismum ultra Rhenum ad Saxones ad paganismi sordes saepius relabentes, extendere & propagare.

4°. De S. Valeria virg. in Hunulfcurte.

Ex historia S. Vindiciani, & chronicis Cameracenſi.

IN *Hune-cotirt*, sanctæ VALERIÆ virginis: Quæ quiescit & præfuit in monasterio sancti Petri quod struxit sanctus Vindicianus episcopus in pago Cameracensi, ad Scaldim, in Hunonis curia, siue vt est in Martyrologio Atrebatensi, in Hunulfcurte. Vbi pest sanctimoniales fuisse Canonicos, sed paucos, eo quod locus militaribus viris in beneficium traderetur, testis est Chronographus Cameracensis. Postea correcto illo abusu, successerunt Benedictini religiosi, apud quos propter incendia & bellorum iniurias sola ferè memoria superest sanctarum Valeriæ & Pollenæ sororum. Natalis concurret cum die sanctæ Ragenfredis. Habetque in vsu Cameracensi commemorationem per Collectam.

Lib. 2. ad
Gerardum
c. 20,

5°. De sancta Pollena

Ex literis reuerendi Doctoris Eleutherij Pontani, præpositi Societatis Iesu Cameraci.

IBidem celebratur memoria sanctæ Pollenæ. De qua ex Cameraco sequentia accepi. Villa in qua olim quieuerunt sanctæ Pollenæ reliquiæ, vulgo vocatur *Huncoart*, Latinè Hunonis curia, in qua est monasterium sancti Petri, estque diœcesis Cameracensis, distans à Cameraco quatuor leucis Gallicis, in finibus Franciæ. Religiosi sunt ordinis diui Benedicti. In eo asseruabatur olim corpus sancti Lieffardi, natione Angli, cum corporibus sororum eius Valeriæ & Pollenæ, quæ
cùm

cum in urbem sancti Quintini fuissent translata ob pericula bellorum, ut ibi essent securiora, perire in expugnatione urbis. Fit autem ibi quotidie memoria sancti Lieffardi, & sororum eius. Et quia libri omnes monasterij perierunt incendijs, ac bellorum iniurijs, ideo sola memoria superest.

Die nona Octobris.

1°. De sancto Gisleno episcopo.

Ex Martyrologio, & historia, item relatu Reuerendi Pralati Matthai Moullaeris, nunc episcopi Arrabatun.

IN pago *Hainau*, in loco qui tunc a circumiacentibus pagensibus nominabatur *Vrsidungus*, nunc *Cella* vocatur, natale sancti **GISLENI** episcopi, miræ sanctitatis viri. Qui Atheniensium episcopus fuit, & pro Christo ipsum apicem terreni honoris relinquens, pauper fieri voluit, Romanque veniens causa visendi principum Apostolorum limina Petri & Pauli, ibi voce diuina iussus est ut in Gallias properaret, ibidemque oratorium construeret sanctorum Apostolorum Petri & Pauli, ac finem istius ærumnosi exilij præstolaretur. Item eodem die eleuatio corporis ipsius. Ex Roma itaque Angelica monitione commigrauit ad pagum *Hainon*, vbi haud procul a *Castri-loco* in *Vrsidungo* construxit oratorium, & monasterium, quod nuncupauit, *Cellam* Apostolorum. Hoc est, ut idem repetam vocibus nostri temporis, in Comitatu *Hannoniæ*, haud procul a *Montibus Hannoniæ* abbatiam exstruxit, quæ ab eo sancti *Gisleni* dicitur, quæ prima est

totius